

STOPINJICE

GLASILO ZAVODA »MIHA PINTER«
DOBRNA

1

MOJE NAJLEPŠE DOŽIVETJE

Moje najlepše doživetje v danskem letu je bilo sodelovanje na športnih igrah v Ljubljani.

Na otvoritvi sem nosil

rastavo našega doma.

Tekmovali smo v skoku in doljino, metu krogla in v teku.

Domov smo prinesli veliko medalj in pokal za osvojena drugo mesto. Vesel sem, ker

bodo letos športne igre v Dobni. Želim si na njih

zopet sodelovati.

Bauman Leon

17 let

Tem vienec 3.A

V domu sem zadnje leto.

Skoraj vsak dan pomagam pri različnih opravilih hišnika, ki me je že veliko naučil: Znam zamenjati gume na kolesu, pleskati, razbijati.

V prostem času mojroje poslušam glasbo.

Znam precej mojih hovet. Želim si imeti svoj radio.

Mihelak Darko

18 let

ZAČETEK JE TEŽAK

Robija je pripeljala mama. Stiskal se je k njej, v njegovih očeh se je zrcalil nemir, strah. V razred ni maral. Otroci, ki jih je fantov prihod zmotil pri igri, so ga radovedno obstopili. Ponudila sem mu igrače, mu prijazno prigovarjala in prepričevala, naj se nam pridruži. A on se je še bolj oklenil matere. Z vsem svojim bistvom je odklanjal vse, kar mu je bilo novo. Zanj smo bili vsi, otroci in tovarišice, tujci, ki ga bomo ločili od matere.

Če sem poskušala s prigovarjanjem. Po nekaj brezuspešnih poskusih, da bi obstal pri nas, sem se nezajnje oprijela maminega predloga. Fanta sem stisnila k sebi, ona pa je dobesedno zbežala ven.

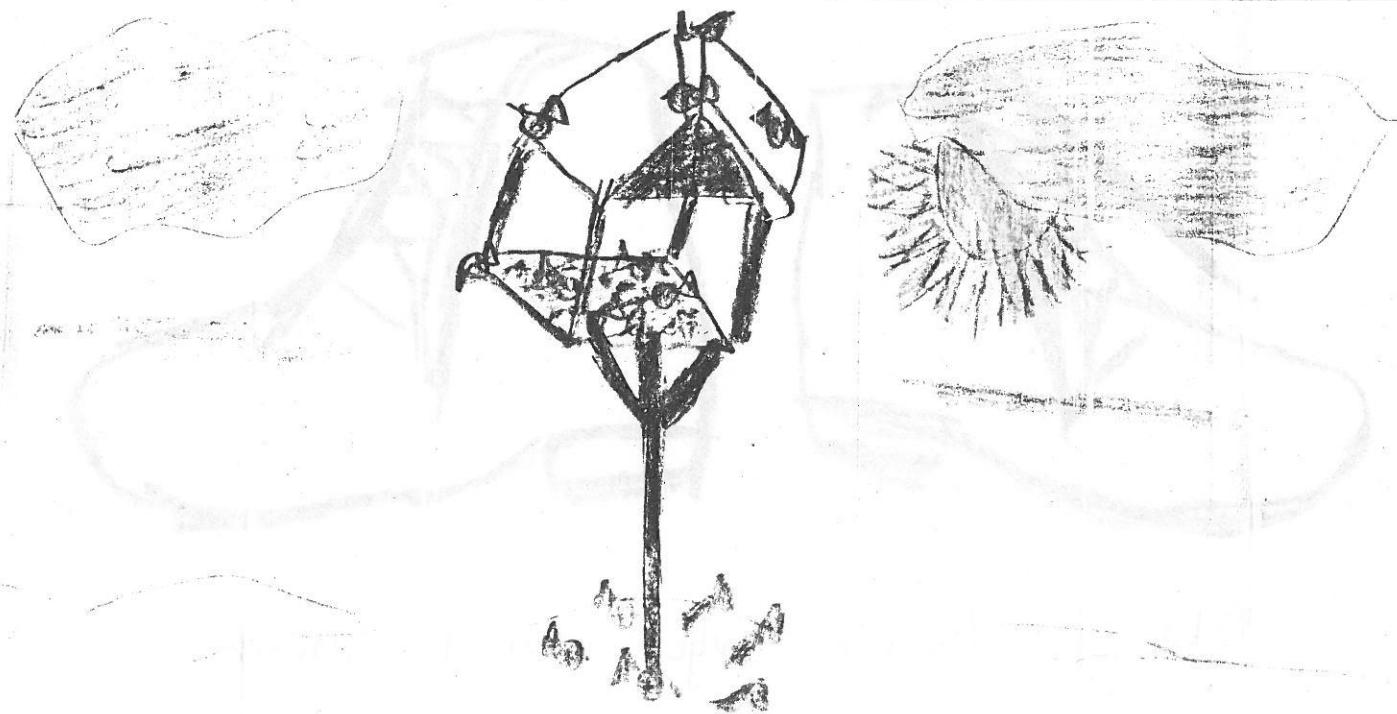
Sledile so neskončno dolge minute joka, vpitja, trganja stran. Odklanjal je vse. Da je postal vse še hujše, je začela jokati še deklica, ki se je pred prihodom fanta že malo potolažila. Oba sta zdaj glasno kričala in brezglavo tekala sem in tja. Hötela sta ven. Imela sem občutek, da se sploh več ne kontrolirata.

Počasi se je Robi umirjal (in tudi deklica). Hlipajoč in utrujen je obslonel na vratih. Stopila sem k njemu in ga stisnila k sebi. Točkrat me ni odrnil. Prešinila me je iskrica upanja, da nas bo mogoče le sprejel.

Proti koncu dopoldneva je že začel opazovati bodoče sošolce, čeprav le iz mojega naročja. Tistega dne sem odhajala iz službe utrujena, a srečna. Vedela sem, da bo Robi sčasoma sprejel "drugi dom".

Minilo je že pol leta. Fant rad prihaja k nam. Občasno se še povjavljajo krize. Pogosto podaljšuje slovo od mame. Tudi med tednom se večkrat spomni na dom. A se večinoma potolaži, saj smo medtem postali prijatelji. Prijatelji, s katerimi se igra, telovadi, riše, uči. Njegovi domači vsak petek prihajajo ponj. To mu daje potrdilo, da je še prav tako njihov kot prej.

Robijeva tovarišica

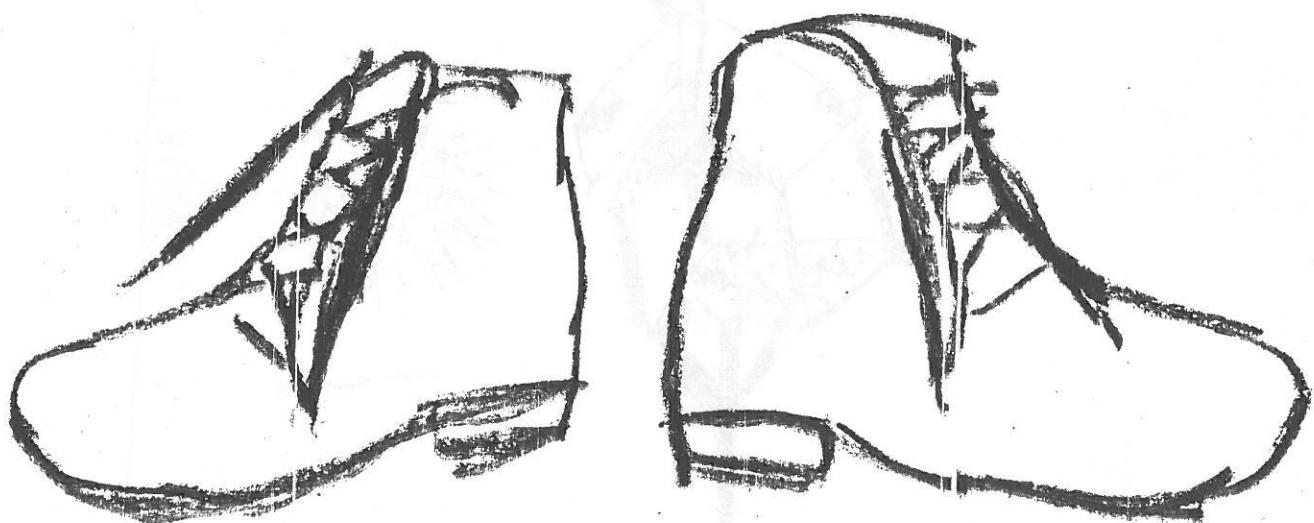

LEON

VEŠNINI MODRI ČEVLJI

Vesna ima lepe modre čevlje. V ujih je prav živahnica. Ti so ortopedski čevlji, ki ji pomagajo, da bi se ji stopalo, ki jih izvajajo plasko, saj lahko previdno oblikovali, da bi bile vjenčne stopinje, kjerki bolj varni in prijetni. Čevlji niso kupljeni v trgovini, ampak so posebej za uj, po zdravnikovem - ortopedovem receptu, izdelani v invalidski delavnici v Celju.

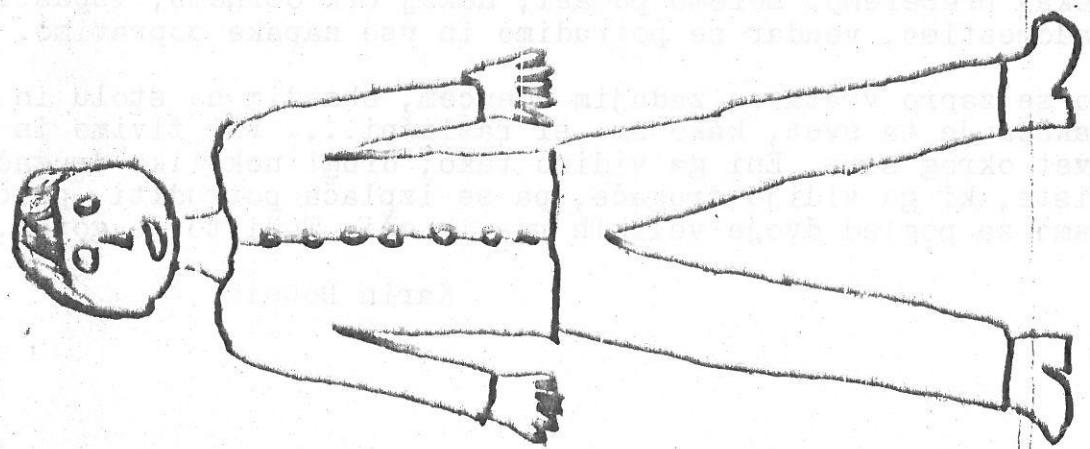
V našem rovodu nasi ortopedske čevlje kar dvajset strošk: Dušan ima rjave, Andrej črne, Janja rdeče..., Vesna ima modre. Z ujimi so vjenčne in stopinje sstalih strošk varnejše, pa tudi zelo cedni so v ujih.

Tako je Vesnihe čevlje narisala Darinka.

Darinka

rojice

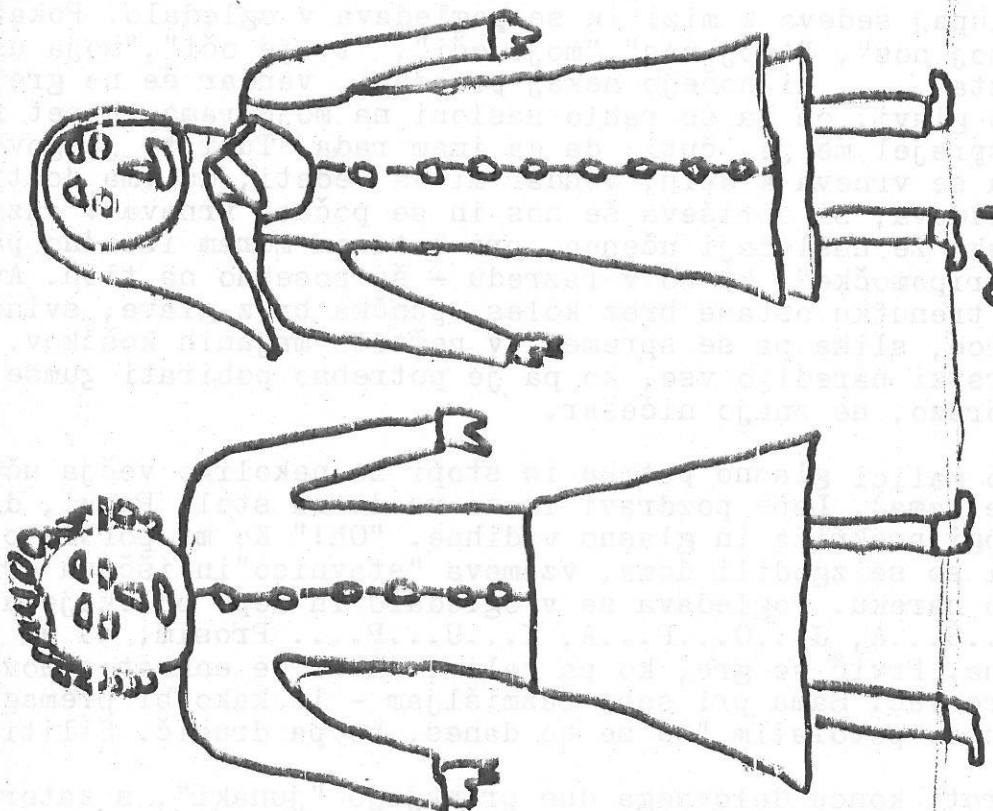
Ato
Jednáci

Mamá
Vroníkova

Teta
Tetka

Jany
Daninka

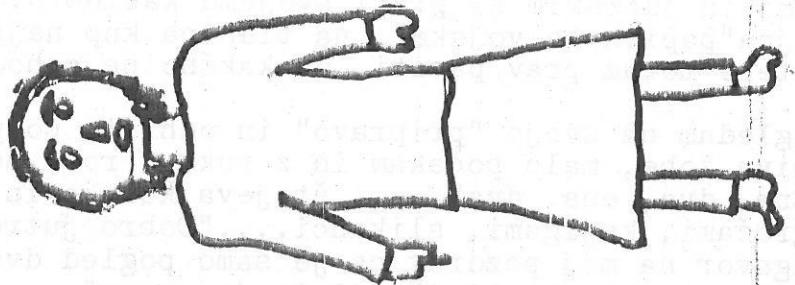
Sestra
Andreja

Teta
Tetka

Jany
Daninka

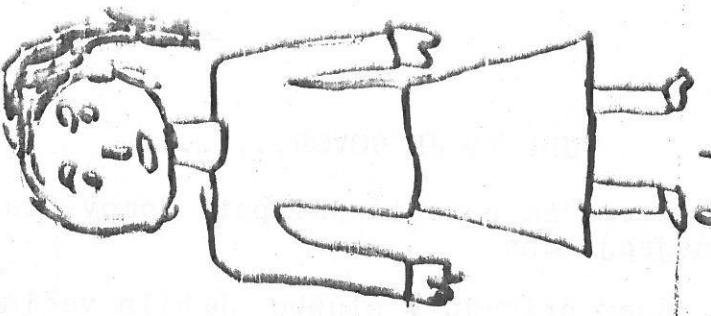
Sestra
Andreja

Teta
Tetka

Jany
Daninka

Sestra
Andreja

Teta
Tetka

Jany
Daninka

Sestra
Andreja

TUDI TO JE GOVOR.....

Ko se vračam po običajni poti domov, razmišljjam, kaj mi je prinesel danajšnji dan.

Ob mojem prihodu v službo je bila večina otrok še na zajtrku, po-samezniki pa so že prihajali iz jedilnice. "Dobro jutro" se pozdravimo in odpravim se proti svojemu kabinetu. Na mizi me čaka običajna "papirnata vojska", na tleh pa kup najrazličnejših igrač, na katere moram prav paziti, da kakšno ne pohodim.

Pogledam na svojo "pripravo" in odhitim po prvega učenca. Že si umiva zobe, malo počakam in z roko v roki se vračava po stopnicah. "Ena, dva, ena, dva".....štejeva korake in kmalu sva med številnimi igračami, knjigami, slikanci...."Dobro jutro" pozdravim še enkrat, odgovor na moj pozdrav pa je samo pogled dvoje velikih rjavih oči. Sama pri sebi mislim "tudi to je govor"....

Skupaj sedeva k mizi in se pogledava v ogledalo. Pokaževo in primeva "moj nos", "tvoj nos", "moje oči", "tvoje oči", "moja usta", "tvoja usta"...., ki hočejo nekaj povedati, vendar še ne gre. Pobožam ga po glavi, on pa se rahlo nasloni na mojo ramo. Zopet razmišljjam "sprejel me je, čuti, da ga imam radja. Tudi to je govor." Rada bi, da se vrneva k delu, vendar mi da vedeti, da ima dosti. Preden odideva, si obriševo še nos in se počasi vrneva v razred. Tam me čaka že naslednji učenec, pri katerem moram izrejno paziti na vse "pripomočke", ki so v razredu že posebno na tleh. Avtomobilček v trenutku ostane brez koles, punčka brez glave, svinčnik brez konice, slika pa se spremeni v nešteto majhnih koščkov. Ti majhni prstki naredijo vse, ko pa je potrebno pobirati žumbe, fižol ali koruzo, ne znajo ničesar.

Po malici glasno potrka in stopi že nekoliko večja učenka! (pride že sama). Lepo pozdravi in se vsede na stol. Pravi, da je "ženska", nogi prekriža in glasno vdihne. "Oh!" Ko mi poroča o vseh dogodkih, ki so se zgodili doma, vzameva "stavnico" in iščeva črke - "sličice" po nareku. Pogledava se v ogledalo in lepo oblikujeva besedo H...I ...Š...A, J...O...P...A, K...U...P.... Prosim, da jo ponovi še ona. Prvič še gre, ko pa želim, da bi še enkrat ponovila, že ne gre več. Sama pri sebi razmišljjam - le kako bi premagala to oviro in se potolažim, "če ne bo danes, bo pa drugič. Siliti jo ne smem."

Proti koncu delovnega dne prihajajo "junaki", s katerimi lahko nekaj preberemo. Beremo počasi, nekaj črk obrnemo, izpustimo ali nadomestimo, vendar se potrudimo in vse napake popravimo.

Ko se zapro vrata za zadnjim učencem, obsedim na stolu in razmišljjam. Kakšen je ta svet, kako smo si različni.... Vsi živimo in gledamo svet okrog sebe. Eni ga vidimo tako, drugi nekoliko drugače. Za tiste, ki ga vidijo drugače, pa se izplača potruditi, pa četudi samo za pogled dvoje velikih rjavih oči. Tudi to je govor.....

Karin Dobnik

MOJA DRUŽINA

Lev in Žgornje Korene.
Domov imam mama, ata,
sestra Andreja in otro
Franciška. Stanujemo v
hiši. Izraven hiše je blv.
Domov grem vsakih 14 dñi.
Takrat pomagam pri delu v
blvu, pospravljam in gledam
televizijo.

Dajčman Darinka

15 let

MOJA POT DOMOV

DOMOV POTUJEM SAM.
DO CELJA SE PELJEM Z
AVTOBUSOM. V GELJU
GREM NA ŽELEZNIŠKO
POSTAVO. TU POČAKAM
VLAK. VLAK PRIPELJE
NA PERON 4. MED VOŽNJO
DO SEVNICE ŠTEJEM
POSTAJE. VOŽNJA MI
HITRO MINE. DODONA
MORAM PEŠAČITI POL URE.
V ČASIH MI KDO USTAVI
Z AUTOM.

JOŽEK STAROVEŠKI 17 LET

POP DOMOV IN NAZAJ!

Notranjo organizacijo dela in življenja v domu ter vsebinco programov načrtujemo tako, da želimo v največji možni meri upoštevati sposobnosti in posebne osebne lastnosti otrok in jih zadovoljiti. Zavedamo se, da so te osebe, ki potrebujejo toplo razumevanje in materinsko ljubezen na eni strani ter nevsiljivo, vendar dosledno vodenje na drugi strani, če hočemo, da jim bi "dom" pomenil drugi dom.

Ob načrtнем delu, pa si tudi vsi prizadevamo, da otroci ne bi izgubili stika s starši in da se s tem zadovoljijo čustvene potrebe tako otrok, kot staršev.

V domsko oskrbo je v letošnjem šolskem letu vključenih 68 otrok iz 11 občin. Iz občine Celje 13 otrok, Šentjur 6, Šmarje 10, Slovenske Konjice 7, Žalec 9, Slovenska Bistrica 5, Laško 4, Mozirje 6, Maribor 4, Sevnica 2 in iz Titovega Velenja 2 otroka.

Domov odhaja redno vse vikende 30 otrok, na 14 dni 27 otrok in 1-krat mesečno 11 otrok. Na odhode domov vpliva več dejavnikov, tako oddaljenost, stroški potovanja, težavnost otrok.....

V času splošne gospodarske krize, žal ugotavljamo, da so prav finančna sredstva v večini primerov vzrok, da želja po pogostejših odhodih domov ni uresničljiva.

Za otroke iz Konjiške in Mœzirske občine je organiziran prevoz s kombijem na štirinajst dni, kar je staršem v veliko pomoč in olajšanje. Stroške prevoza krije izobraževalna skupnost ali skrbstvo posamezne občine. S starši otrok iz občine Šentjur, Šmarje in Žalec si preko sekcij društva za pomoč duševno pri zadetih iz teh občin, prizadevamo za organizacijo prevozov s kombijem in upamo, da nam bo to uspelo za prihodnje šolsko leto.

Starši pa si pomagajo tudi med seboj tako, da tisti, ki imajo lasten prevoz ali pa so vezani na redne avtobusne zveze odpeljejo otroka, ki stanuje v njihovi bližini ali je del poti skupen. Menimo, da bi lahko poiskali še kakšno možnost za medsebojno pomoč.

Nekaj otrok pa potuje tudi samostojno, večina na relaciji Celje-Dobrna, kar pa brez razumevanja in pomoči delavcev Izletnika ne bi bilo možno.

Strokovna spoznanja nas usmerjajo, da tudi težje duševno prizadeti otrok in otrok s kombiniranimi motnjami bolje napreduje, če se ohranjajo redni stiki s starši. Da pa funkcioniranje družine ni povsem porušeno se zavzemamo za redne odhode 1-krat na mesec ali na 14 dni za časovno krajše obdobje.

Starši imajo tako možnost, da si organizirajo življenje in vsakdanje delo tako, da čas ko je otrok v družini lahko resnično posvetijo njemu in ohranjajo primerno raven kvalitetno življenja. Tako tudi v mesecu avgustu, ko je naša ustanova zaprta, poskrbimo za namestitev teh otrok v zavodu v Črni na Koroškem ali Dornavi.

Prav za starše teh otrok, ki nimajo lastnega provoza je potovanje zelo obremenjujoče, saj so ob lastni bolečini, ča je njihov otrok drugačen, če pogosto izpostavljeni nerazumevanji okolja.

Zato zaupajmo v prihodnost in dobronamernost vseh, da bi bili zagotovljeni organizirani prevozi s kombijem in druge oblike pomoči za vse otroke.

- 8 -
KAKO SE NAM KAJE PRIHODNOST

Od ustanovitve prvega oddelka za DU leta 1975 je zavod Miha Pinter postepno spremenjal dejavnost za potrebe zmerno in težje duševno prizadetih otrok. Kakor je bil prehod povezan s "stevilnimi težavami" je bil po svoje tudi poučen. Dejavnost je bila strokovno utemeljena s programom in podprta s poglabljanjem, prilagajanjem znanih metod, z iskanjem učinkovitih pristopov in z zbiranjem ter prenašanjem dragocenih praktičnih izkušenj s teže prizadetimi in kombinirano motenimi otroki.

Kadrovske prilagoditve z okrepljenim strokovnim delom in vrsto tehničnih posegov v zgradbi so zagotovili kolikor toliko primerne pogoje za obravnavo prizadetih otrok.

Pogled naprej nam ponuja pričakovani razvoj. Sodobne strokovne usmeritve so izhodišče dejavnosti. Le ta pa bo ob tem morala upoštevati odvisnost od materialnega stanja družbe in njenega odnosa do prizadetosti.

Tem dejavnikom - ob še nekaterih drugih je moč pripisati že dosedanja odstopanja od začrtane preusmeritve.

Nadaljnja perspektiva zavoda se odpira tudi ob primerjavi števila otrok, po kategorijah oddelkov in številu zaposlenih.

LETO 1980

Število učencev	Oddelki	Zaposleni
POŠ 61	ODU 31	POŠ 6 ODU 4

LETO 1985

Število učencev	Oddelki	Zaposleni
DU 64	DU 10	Neposr. delo z otroki 25

LETO 1990

Število učencev	Oddelki	Zaposleni
OU 12	DU 57	OU 3 DU 8

Strokovna prizadevanja vodijo v razširjanje dnevnih oddelkov usposabljanja - bliže domov otrok. Za zavod bo to pomenilo upadanje števila zmerno duševno prizadetih in povečanje števila teže prizadetih in kombinirano motenih.

Tako se bomo v trajnem procesu razvoja in spremjanja ponovno spoprijeli s poglabljanjem znanja o potrebah in možnostih zahtevnejše skupine otrok; z ustreznimi programi, novimi kadrovskimi in prostorskimi rešitvami ter razširjanju strokovnih povezav. Čaka nas delo, ki bo terjalo od strokovnih delavcev dodaten študij, izvirne postopke in veliko osebno zavzetost.

Ravnateljica:
Trena Artank

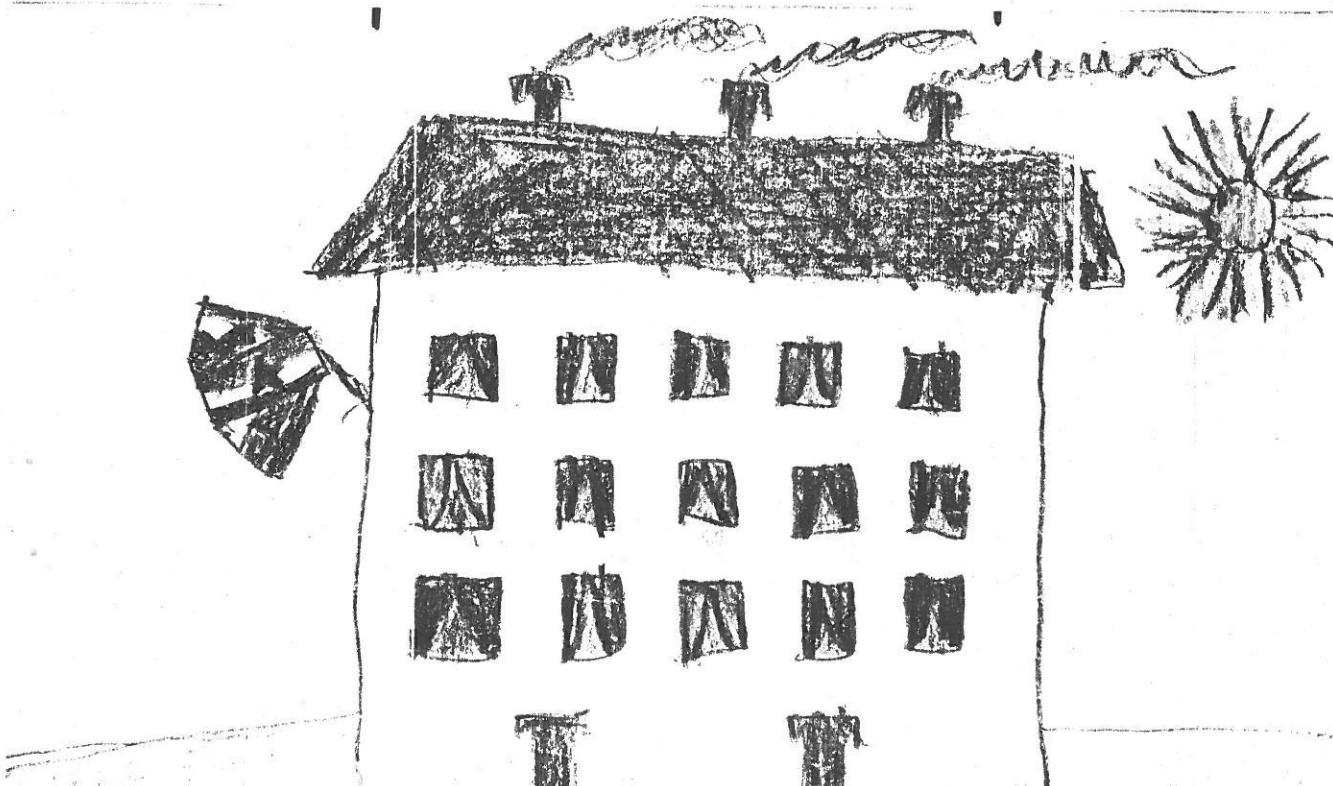
DRUGAČEN JE

PRISEL JU - OD NIKOGAR PREKLET,
A VENDAR DRUGAČEN.
NI VPRASAL - ME LJUBIS,
ME HOČES!
TUKAJ JE DANES, JUTRI....
NJEGOV POGLED NE SPRAŠUJE,
O NIČEMER NE PREMIŠLJUJE.

NEBOGLJEN UPIRA VAME OČI,
STEGUJE ROKE...
AH, ČE IMELA BÍ KAMEN,
POTEM BÍ MORDA,
AMPAK SAMO MORDA,
UTIŠALA GLAS SRCA,
KI PRAVI LJUBIM, LJUBIM GA!

A TEMA NOČI
PRIPLAZI SE VAME IN
TRKA IN KLJUJE...
KAJ BO JUTRI IN ZA TEM?
BOM ZMOGLA, AL' ME BREME
BO ZLOMILO?
ODKOD, OH LE ODKOD
NAJ ČRPAM MOČ - ZATE
ZATE DETE VEČNO NEBOGLJENO.

A. K.

DARINKA

**kovinotehna
- obvestila**

